

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-06-

Nr. (1.1.3E-141) 10-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. KOVO 4 D. NUTARIMO NR. 195 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKARTOTINIO SVEIKATOS DUOMENŲ NAUDOJIMO ĮSTATYMĄ“ PAKAITIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 4 d. nutarimo Nr. 195 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymą“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

2021 m. gruodžio 16 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (Nr. XIV-789) (toliau – Įstatymas), kuris įsigalios 2022 m. liepos 1 d. Įstatymas reglamentuoja pakartotinai naudoti tinkamų informacinėse sistemose sukauptų sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo visuomenei svarbiems tikslams pasiekti procesą.

Nutarimo projektas buvo parengtas vadovaujantis 2 straipsnio 11 dalimi, 3 straipsnio 3 dalimi, 6 straipsnio 3 dalimi, 7 straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 9 straipsnio 2 dalimi.

Pagal Įstatymo nuostatas Vyriausybės įgaliota institucija išduos leidimus pakartotinai naudoti sveikatos duomenis (toliau – Leidimas). Institucijos funkcijas ir veiksmus atlikti Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2022 m. kovo 4 d. nutarimu Nr. 195 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymą“ įgaliojo Lietuvos statistikos departamentą (toliau – Departamentas).

Nutarimo projektu tvirtinami:

1. Leidimų pakartotinai naudoti sveikatos duomenis išdavimo ir sveikatos duomenų teikimo pakartotinai naudoti tvarkos aprašas (toliau – Leidimų aprašas). Šio tvarkos aprašo tikslas – numatyti leidimų Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę veiklą vykdančiams fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms, juridinių asmenų ir kitų organizacijų padaliniais išdavimo, tikslinimo, leidimų galiojimo sustabdymo ir sustabdymo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo, leidimų sąlygų laikymosi priežiūros, informacijos apie sveikatos duomenis ir šių duomenų surinkimo iš sveikatos duomenų valdytojų, sveikatos duomenų valdytojų sveikatos duomenų teikimo į valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą sąnaudų atlyginimo tvarką, kvalifikacijos ir patirties asmens duomenų tvarkymo srityje reikalavimus, kuriuos turi atitikti pareiškėjas, siekiantis pats nuasmeninti rezultatus, gautus remiantis pakartotinai naudojamais duomenimis (toliau – rezultatai), sveikatos duomenų teikimo pakartotinai naudoti ir rezultatų teikimo patikrinti, ar jie nuasmeninti tinkamai, tvarką.

Vadovaujantis tvarkos aprašu bus įgyvendintas vieno langelio principas, norint gauti skirtingų sveikatos duomenų valdytojų duomenis naudoti pakartotinai.

2. Sveikatos duomenų, kuriems naudoti pakartotinai išduotas leidimas pakartotinai naudoti sveikatos duomenis, nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarkos aprašas. Šis tvarkos aprašas nustatys sveikatos duomenų, kuriems naudoti pakartotinai išduotas leidimas, nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarką. Jis bus taikomas ir leidimo turėtojams, kurie sveikatos duomenų rezultatų nuasmeninimą atliks patys, jeigu teisė nuasmeninti rezultatus bus numatyta jiems išduotame leidime. Prireikus, sveikatos duomenų nuasmeninimo ir pseudoniminimo klausimais, Vyriausybės įgaliota institucija turės teisę pasikviesti atitinkamos srities nepriklausomus ekspertus.

2022 m. balandžio 22 d. Nutarimo projektas (Nr. 22-6477) teiktas derinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, Lietuvos statistikos departamentui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

Į Nutarimo projektui teiktas Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastabas atsižvelgta.

Teisingumo ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Ryšių reguliavimo tarnybos pastabos tapo nebeaktualios, nusprendus atsisakyti keisti 2018 m. sausio 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 45 „Dėl atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Pažymėtina, kad vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 4 dalimi, kurioje numatyta, kad už sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platforma leidimo turėtojas moka atlyginimą, kurio dydį nustato Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nurodyta ir Vyriausybės nustatyta atlyginimo už registro duomenų informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų teikimą dydžių nustatymo ir mokėjimo tvarka, buvo parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 45 „Dėl atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Tačiau jo derinimo eigoje buvo identifikuota, jog Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) prieduose nurodytų apskaičiavimo metodų Departamentas, apskaičiuodamas atlyginimą už sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platforma, taikyti negali dėl šių priežasčių:

- pagal Įstatymo 7 straipsnio 4 dalį turi būti nustatyta atlyginimo ne už paties Departamento informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teikimą, o už kitų asmenų (sveikatos duomenų valdytojų) Departamentui pateiktų sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi Valstybės sveikatos duomenų

pakartotinio naudojimo platforma, t. y. šis reguliavimo dalykas neatitinka Tvarkos aprašo reguliavimo dalyko;

- Departamentas yra biudžetinė įstaiga, todėl neprivalo gauti pajamų, kad padengtų didžiąją dalį sąnaudų, patiriamų Departamentui atliekant viešąsias funkcijas, todėl jam negali būti taikomas sąnaudų susigrąžinimo metodas;
- taikant ribinių sąnaudų metodą, nėra galimybės įtraukti darbo užmokesčio ir naudojimosi valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platforma sąnaudų, kurios sudarytų pagrindinę Įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje įvardyto atlyginimo dalį. Be to, ribinių sąnaudų metodas taikomas tik teikiant dokumentus ne elektroniniais ryšiais.

Atsižvelgiant į tai, 2022 m. gegužės 10 d. organizuotame darbiname pasitarime, kuriame dalyvavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo, Socialinės politikos ir Teisės grupių, Departamento, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Ministerijos atstovai, buvo nutarta, kad Tvarkos aprašo keisti ir jame nustatyti atlyginimo už sveikatos duomenų atranką, surinkimą, apdorojimą, sujungimą, nuasmeninimą, pseudoniminimą ir naudojimąsi Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platforma apskaičiavimo tvarką netikslinga, ir turi būti keičiama Įstatymo 7 straipsnio 4 dalies nuostata dėl šio atlyginimo apskaičiavimo tvarkos. Peržiūrėjus šią ir kitas Įstatymo nuostatas, Ministerija planuoja inicijuoti Įstatymo keitimą. Atsižvelgiant į tai, Tvarkos aprašo pakeitimo projektas neteikiamas.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės 2022 m. birželio 3 d. išvadoje Nr. NV-1572 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės Viešojo valdymo grupės 2022 m. birželio 9 d. pažymoje Nr. NV-1644 pateiktas pastabas (papildomai suderinta su pastabų teikėjais).

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės 2022 m. birželio 3 d. išvados Nr. NV-1572 2 punkte pateikto siūlymo esant galimybei Nutarimo projektą svarstyti kartu su kitais Įstatymų įgyvendinančiais Vyriausybės nutarimų pakeitimų projektais, informuojame, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas (Nr. 22-8063(2)) pagal kompetenciją parengtas Finansų ministerijos ir 2022 m. birželio 8 d. pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės 2022 m. birželio 3 d. išvados Nr. NV-1572 6 punkte pateikto siūlymo pagrįsti Leidimų aprašo 9 punkte nustatytus patirties ir išsilavinimo reikalavimus pareiškėjui, kai leidimu jam suteikta teisė pačiam nuasmeninti rezultatus, pažymime, kad praktikoje nėra specialių reikalavimų, kurie apibrėžtų kvalifikaciją, reikalingą atlikti asmens duomenų nuasmeninimą. Asmuo, siekiantis tinkamai nuasmeninti asmens duomenis, turi gebėti dirbti su duomenimis, atlikti jų analizę, prisiimti atsakomybę už rezultatus ir suvokti galimas netyčinio ar tyčinio asmens duomenų atskleidimo pasekmes. Dėl šios priežasties vienu atveju yra reikalaujama turėti ilgesnę asmens duomenų valdymo ir (ar) tvarkymo, įskaitant nuasmeninimo, patirtį, kitu atveju – galima trumpesnė patirtis, tačiau būtinas aukštasis išsilavinimas. Manome, kad atitinkantis šiuos reikalavimus asmuo gebės tinkamai pritaikyti asmens duomenų nuasmeninimo metodus ir užtikrinti asmens duomenų konfidencialumą, kartu dirbtinai nebus susiaurintos galimybės turėti teisę nuasmeninti duomenis, ypač specifiniais, nepakankamai pagrįstais, kvalifikacijos reikalavimais.

Ministerija Nutarimo projektą parengė bendradarbiaudama su Departamento specialistais. Kontaktinis Departamento atstovas – vyriausioji patarėja inovacijoms Gita Literskė, tel. (8 5) 236 4826, el. p. Gita.Literske@stat.gov.lt.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimo projektą rengė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Elektroninės sveikatos sistemos ir informacinių išteklių skyriaus patarėja Aistė Šertvytytė-Vičienė, tel. (8 5) 219 3317, el. p. aiste.sertvytyte@sam.lt, vedėja Vilma Telyčėnienė, tel. (8 5) 266 1439, el. p. vilma.telyceniene@sam.lt ir Teisės skyriaus patarėja Aušrinė Storpirstienė, tel. (8 5) 219 3319, el. p. ausrine.storpirstiene@sam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 8 lapai.
2. 2022 m. balandžio 22 d. teisės aktų projekto antikorupcinio vertinimo pažyma Nr. AV-28, 4 lapai.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

Aistė Šertvytytė-Vičienė, tel. (8 5) 219 3317, el. p. aiste.sertvytyte@sam.lt